

**ERZURUM BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ**

**2013 YILI SAYIŞTAY
DENETİM RAPORU**

Eylül 2014

İÇİNDEKİLER

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ.....	1
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU.....	4
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	4
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	6
DENETİM GÖRÜŞÜ	14
DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER.....	15
EKLER	27

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu veya gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna göre verilmiştir.

Erzurum Büyükşehir Belediyesi’nde muhasebe kayıt sistemi 08/06/2005 tarihli ve 25839 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde çıkarılan ve 10/03/2006 tarihli 26104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’ne göre tutulmakta olup, kullanılan muhasebe sistemi tahakkuk esaslı devlet muhasebesi sistemidir.

Tahakkuk esasında işlemler ve olaylar, nakit akımlarının ne zaman olduğuna bakılmaksızın, ortaya çıktıklarında kaydedilir. Gelirler hesabı, nakit olarak tahsil edilip edilmediklerine bakılmaksızın, mali yıl boyunca tahakkuk eden ve genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre gelir olarak kaydedilmesi gereken gelir işlemlerini, giderler hesabı da, yine, nakit olarak ödenip ödenmediklerine bakılmaksızın, mali yıl boyunca tahakkuk eden giderlerin toplamını

gösterir. Tahakkuk eden gelir ve giderler doğdukları mali yılın hesaplarına ve raporlarına dahil edilirler.

2013 yılı gider bütçesi 230.000.000,00-TL olarak kabul edilmiştir. Yıl içinde 363.446,68-TL proje yardımlarından tahsisli ödenek olarak ek ödenek eklenerek toplam 230.363.446,68-TL olmuştur. 2013 yılı Aralık ayı sonuna kadar yapılan harcamalar 145.761.051,09.-TL olarak gerçekleşmiştir. Gider bütçesinin gerçekleşme oranı % 63,28'dir.

2013 yılı gelir bütçesi 230.000.000,00-TL olarak kabul edilmiştir. 2013 Aralık ayı sonuna kadar 130.906.935,48-TL olarak gerçekleşmiştir. Gelir bütçesinin gerçekleşme oranı %56,92'dir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49 uncu maddesi gereğince, Belediyenin yıllık toplam personel giderleri, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarın yüzde otuzunu aşamaz. 2012 yılı Bütçe Geliri: 99.345.569,72 x % 7,80 (Yeniden Değerlendirme Katsayısı) x1 = 107.094.524,16-TL.

107.094.524,16 x %30= 32.128.357,25-TL 2013 yılında personel giderlerine bütçe içinde ödenebilecek üst sınır olarak hesaplanmış.2013 Aralık ayı sonuna kadar 22.207.465,24-TL olarak gerçekleşmiş sınırın altında kalmıştır. Personel giderlerinin 49 uncu maddede belirtilen hesaplamalar doğrultusunda gerçekleşme oranı %21 olmuştur.

Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri için 4.654.000,00.-TL ödenek tahsis edilmiştir. 2013 Aralık ayı sonuna kadar 3.974.669,20-TL'si harcanmıştır. Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderlerinin gerçekleşme oranı % 85,40 dir.

2013 yılı bütçesinde mal ve hizmet alım giderleri için 61.402.460,00.-TL ödenek tahsis edilmiş. Mal ve Hizmet alım giderleri için 2013 Aralık ayı sonuna kadar 49.450.710,21-TL harcanmıştır. Bütçenin gerçekleşme oranı %80,54 dir.

Sermaye giderleri için bütçeye 105.496.000,00. TL. Ödenek konulmuştur. Sermaye Giderleri için 62.208.429,23- TL harcanmıştır. Bütçenin gerçekleşme oranı %58,97dir.

Belediyenin; yasaların kendine verdiği yetkilere dayanarak topladığı vergiler, belediye gelir bütçesi çerçevesi içinde tasnif edilmiştir. Belediye gelirleri, İller Bankasınca dağıtılan paylar, emlak vergisi kanununa göre alınan emlak vergisi, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununa göre alınan gelirler ve belediyenin ürettiği mal ve hizmetler karşılığı elde ettiği gelirlerden oluşmaktadır.

Devletin genel bütçesinden yerel yönetimlere ayırdığı paylardan Belediyeye 2013 Aralık ayı

sonuna kadar 80.836.303,66.-TL pay ayrılmış, bunun 1.117.162,60.-TL'si İller Bankasına yapılan yatırım işleri için kesildikten sonra 79.719.141,06.-TL net gelir olarak hesabına aktarılmıştır.

2013 yılı gelir bütçesinde Vergi Gelirleri 2.655.000,00.-TL olarak tahmin edilmiş, 2013 Aralık ayı sonuna kadar 1.155.223,26-TL'si gerçekleşmiştir.

Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri bütçede 37.890.000,00.-TL olarak tahmin edilmiş, 2013 Aralık ayı sonuna kadar 14.356.867,51-TL'si gerçekleşmiştir.

Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler bütçede 37.000.000,00-TL olarak tahmin edilmiş, 2013 Aralık ayı sonuna kadar 14.678.171,31-TL'si gerçekleşmiştir.14.678.171,31-TL'lik tutarın tamamı proje yardımlarıdır.

Diğer Gelirler bütçede 148.535.000,00-TL olarak tahmin edilmiş, 2013 Aralık ayı sonuna kadar 85.109.776,05-TL olarak gerçekleşmiştir.

2013 Aralık ayı sonuna kadar 825.634,43-TL bütçe gelirlerinden ret ve iade ödemesi yapılmıştır.

Erzurum Büyükşehir Belediyesinin 2013 yılına ilişkin Bilanço, Bütçe Gelirleri Tablosu, Bütçe Giderleri Tablosu, Faaliyet Gelirleri ve Faaliyet Giderlerine ilişkin tablolar aşağıdadır.

Tablo 1: Bütçe Gelirleri Tablosu

BÜTÇE GELİRLERİ TABLOSU (EKONOMİK SINIFLANDIRMA 1.DÜZEY)					
HesNo	Kod	Bütçe Gelirinin Türü	2011 Yılı	2012 Yılı	Cari Yıl (2013)
800	01	Vergi Gelirleri	1.878.272,33	1.435.728,17	1.155.223,26
800	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	37.364.458,09	22.522.478,46	14.356.867,51
800	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	0,00	2.277.479,53	14.678.171,31
800	05	Diğer Gelirler	64.362.378,29	73.380.157,37	85.109.776,05
800	06	Sermaye Gelirleri	0,00	0,00	16.432.531,78
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI (A)			103.605.108,71	99.615.843,53	131.732.569,91
BÜTÇE GELİRLERİNDEN İADELER					
810	01	Vergi Gelirleri	190,00	1.260,27	314,50
810	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	113.911,18	187.297,00	8.363,81
810	05	Diğer Gelirler	1.672,00	81.716,54	3.919,75
810	06	Sermaye Gelirleri	0,00	0,00	813.036,37
BÜTÇE GEL. RET VE İADELER TOPLAMI (B)			115.773,18	270.273,81	825.634,43
NET BÜTÇE GELİRLERİ (A-B)			103.489.335,53	99.345.569,72	130.906.935,48

Tablo 2: Bütçe Giderleri Tablosu

BÜTÇE GİDERLERİ (EKONOMİK SINIFLANDIRMA 1.DÜZEY)										
Hesap Adı	Geçen Yıllan Devreden Ödenek	Bütçe ile Verilen Ödenek	Ek Ödenek	Aktarmayla		Net Bütçe Ödeneği Toplamı	Bütçe Gideri Toplamı	İptal Edilen Ödenek Toplamı	Devreden Ödenek	
				Eklene (+)	Düşülen (-)					
01	Personel Giderleri	0,00	28.548.040,00	0,00	903.515,49	0,00	29.451.555,49	22.207.465,24	7.244.090,25	0,00
02	Sosyal Güvenlik	0,00	4.654.000,00	0,00	84.097,03	0,00	4.738.097,03	3.974.669,20	763.427,83	0,00
03	Mal ve Hizmet Alımları	0,00	61.402.460,00	0,00	13.924.727,34	7.009.000,00	68.318.187,34	49.450.710,21	18.867.477,13	0,00
04	Faiz Giderleri	0,00	2.010.000,00	0,00	0,00	0,00	2.010.000,00	1.627.151,90	382.848,10	0,00
05	Cari Transferler	0,00	7.574.500,00	363.446,68	902.746,82	149.000,00	8.691.693,50	3.446.979,53	5.244.713,97	0,00
06	Sermaye Giderleri	0,00	105.496.000,00	0,00	21.667.808,11	21.270.000,00	105.893.808,11	62.208.429,23	43.685.378,88	0,00
07	Sermaye Transferleri	0,00	3.000.000,00	0,00	345.645,78	0,00	3.345.645,78	2.845.645,78	500.000,00	0,00
09	Yedek Ödenekler	0,00	17.315.000,00	0,00	0,00	9.400.540,57	7.914.459,43	0,00	7.914.459,43	0,00
Genel Toplam		0,00	230.000.000,00	363.446,68	37.828.540,57	37.828.540,57	230.363.446,68	145.761.051,09	84.602.395,59	0,00

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve

doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetimimiz sonucunda aşağıda belirtilen hususlar hariç denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1:

Ortak olunan şirketin sermayesinin mali tablolara kaydedilmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe yönetmeliği 159, 160 ve 161 inci maddeleri gereğince 241- Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı'na mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararlar kayıt edilmelidir.

Yapılan incelemede belediyenin, Ertansa A.Ş.'ye ortak olmasına rağmen bu şirketlerdeki ortaklık paylarının mali tablolarda yer almadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında: 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 38 inci maddesinde; denetim raporlarının kamu idaresinin üst yöneticisi tarafından, raporun alındığı tarihten itibaren otuz gün içinde cevaplandırılacağına hüküm altına alınmasına karşılık Sayıştay Başkanlığı tarafından Erzurum Büyükşehir Belediyesi Yetkili Özel Kalem Müdürü Tayip Çubuklu'ya 29.04.2014 tarihinde tebliğ edilen Erzurum Büyükşehir Belediyesi 2013 yılı Sayıştay Denetim Raporu cevaplandırılmamıştır.

Sonuç olarak: Kurum Rapor cevabını yasal süresi içerisinde göndermemiş olup bulgumuzda belirtildiği üzere; ortak olunan şirketin sermayesinin mali tablolara kaydedilmesi gerekmektedir. Ayrıca, halihazırdaki uygulama şekliyle söz konusu hususun, 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı alanını etkilemek suretiyle belediyenin mali tablolarında önemli bir etkiye sahip olacağı mütalaa edilmektedir.

BULGU 2:

Yapı denetim şirketlerine ödenmek üzere alınan yapı denetim hizmet bedellerinin 333 Emanetler Hesabında izlenmediği tespit edilmiştir.

4708 sayılı kanun gereğince yapı sahiplerinden yapı denetim şirketlerine ödenmek üzere alınan yapı denetim hizmet bedellerinin muhasebe kayıtlarında aktif tarafta da pasif tarafta da tutulmadığı tespit edilmiştir. 4708 sayılı kanun gereğince alınan ve emanet niteliğinde olan yapı denetim hizmet bedeli 333 nolu emanetler hesabının 02.99 kişilere ait

diğer emanetler alt kodunda izlenmesi bunun karşılığı olarak da bankaya yatan tutarın 102 Banka Hesabının bu iş için açılan Banka Hesabını temsil eden alt kodunda kaydedilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında: 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 38 inci maddesinde; denetim raporlarının kamu idaresinin üst yöneticisi tarafından, raporun alındığı tarihten itibaren otuz gün içinde cevaplandırılacağına hüküm altına alınmasına karşılık Sayıştay Başkanlığı tarafından Erzurum Büyükşehir Belediyesi Yetkili Özel Kalem Müdürü Tayip Çubuklu'ya 29.04.2014 tarihinde tebliğ edilen Erzurum Büyükşehir Belediyesi 2013 yılı Sayıştay Denetim Raporu cevaplandırılmamıştır.

Sonuç olarak: Kurum Rapor cevabını yasal süresi içerisinde göndermemiş olup bulgumuzda belirtildiği üzere; yapı denetim şirketlerine ödenmek üzere alınan yapı denetim hizmet bedellerinin 333 Emanetler Hesabında izlenmesi gerekmektedir. Ayrıca, hâlihazırdaki uygulama şekliyle söz konusu hususun, 333 Emanetler Hesabı alanını etkilemek suretiyle belediyenin mali tablolarında önemli bir etkiye sahip olacağı mütalaa edilmektedir.

BULGU 3:

122 ve 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesapları, kullanılması gerektiği halde hiç kullanılmamışlardır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı başlıklı 88. maddesinde aynen:

“ (1) Bu hesap, mevzuatı gereğince gelirlerden alacaklar hesabı veya gelirlerden takipli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan içinde bulunulan mali yılsonunu geçmeyen bir süre ile tecil veya tehir edilen tutarlar ile duran varlıklar ana hesap grubundaki gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda tecil ve tehir süresi bir yılın altına inen tutarlar ile bunlardan tahsil edilen veya takibe alınan tutarların izlenmesi için kullanılır.” denilmektedir.

Aynı yönetmeliğin hesabın işleyişi başlıklı 90.maddesinde aynen:

“ (1) Gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

1 - Gelirlerden alacaklar hesabı veya gelirlerden takipli alacak hesabında kayıtlı tutarlardan içinde bulunulan mali yıl sonunu geçmeyen bir süre ile tecil ve tehir edilen

tutarlar bu hesaba borç, ilgisine göre 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabı veya 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına alacak kaydedilir.

2 - Duran varlıklar ana hesap grubu içindeki gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda tecil süresi bir yılın altına inenler bu hesaba borç, duran varlıklar ana hesap grubu içindeki 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

1 - Bu hesapta kayıtlı alacaklardan, nakden veya mahsuben yapılan tahsilat bir taraftan bu hesaba alacak, ilgili hesaplara borç; diğer taraftan 800- Bütçe Gelirleri Hesabına alacak 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilir.

2 - Bu hesapta kayıtlı alacaklardan, tecil ve tehiri kaldırılanlar bu hesaba alacak, ilgisine göre 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabı veya 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına borç kaydedilir. ” denilmektedir.

Bu bağlamda yapılan incelemede, 6111 Sayılı Kanun kapsamında yeniden yapılandırılan ve 2013 yılında tahsili gereken toplam 273.378,45 TL alacak olmasına rağmen 2013 mali yılı bilançosunda 122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı başlıklı 150. maddesinde aynen:

“(1) Bu hesap, mevzuatı gereğince gelirlerden alacaklar hesabı veya gelirlerden takipli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan faaliyet dönemini aşan süreyle tecil veya tehir edilen tutarların izlenmesi için kullanılır. ”denilmektedir.

Yine, aynı yönetmeliğin hesabın işleyişi başlıklı 151.maddesinde aynen:

“(1) Gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

Gelirlerden alacaklar hesabı veya gelirlerden takipli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan faaliyet dönemini aşan süreyle tecil ve tehir edilenler bu hesaba borç, ilgisine göre 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabı veya 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

1 - Bu hesapta kayıtlı tecil ve tehirli alacaklardan, tecil ve tehiri kaldırılanlar bu hesaba alacak, ilgisine göre 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabı veya 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına borç kaydedilir.

2 - *Bu hesapta kayıtlı tutarlardan dönem sonunda tecil süresi bir yılın altına inenler bu hesaba alacak, dönen varlıklar ana hesap grubu içindeki 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabına borç kaydedilir.*”denilmektedir.

Yine bu bağlamda yapılan inceleme, 6111 Sayılı Kanun kapsamında yeniden yapılandırılan, 2014 yılında tahsili gereken toplam 100.206,93TL alacak bulunmasına rağmen 2013 Yılı Açılış Bilançosunda 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında: 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 38 inci maddesinde; denetim raporlarının kamu idaresinin üst yöneticisi tarafından, raporun alındığı tarihten itibaren otuz gün içinde cevaplandırılacağına hüküm altına alınmasına karşılık Sayıştay Başkanlığı tarafından Erzurum Büyükşehir Belediyesi Yetkili Özel Kalem Müdürü Tayip Çubuklu'ya 29.04.2014 tarihinde tebliğ edilen Erzurum Büyükşehir Belediyesi 2013 yılı Sayıştay Denetim Raporu cevaplandırılmamıştır.

Sonuç olarak: Kurum Rapor cevabını yasal süresi içerisinde göndermemiş olup bulgumuzda belirtildiği üzere; 122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının kullanılması gerekmektedir. Ayrıca, halihazırdaki uygulama şekliyle söz konusu hususun belediyenin mali tablolarında önemli bir etkiye sahip olacağı mütalaa edilmektedir.

BULGU 4:

127 ve 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesapları, kullanılması gerektiği halde hiç kullanılmamışlardır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 127 Diğer faaliyet alacakları hesabı başlıklı 92/A (Ek:RG-11/9/2011-28051) Maddesinde aynen:

“ *Diğer faaliyet alacakları hesabı, mahalli idarelere ait maddi duran varlıkların taksitli satılması durumunda ortaya çıkan alacaklar ile yukarıdaki hesapların kapsamına girmeyen diğer çeşitli faaliyet alacaklarının izlenmesi için kullanılır.* ” denilmektedir.

Yine, aynı yönetmeliğin hesaba ilişkin işlemler başlıklı 92/B (Ek:RG-11/9/2011-28051) maddesinde aynen:

“ (1) *Maddi duran varlıkların taksitli satılması durumunda ortaya çıkan alacaklar ile diğer faaliyet alacaklarından faaliyet dönemi içinde tahsili gereken tutarlar bu hesaba, içinde bulunulan dönemi takip eden dönemlerde tahsili gereken tutarlar ise duran varlıklar ana hesap grubunda yer alan diğer faaliyet alacakları hesabına kaydedilerek izlenir.*

(2) *Duran varlıklar ana hesap grubunda yer alan diğer faaliyet alacakları hesabında kayıtlı tutarlardan, dönem sonlarında vadesi bir yılın altına inenler bu hesaba aktarılır.*” Denilmektedir.

Bu bağlamda yapılan incelemede, satılan arsalardan bedeli taksitler halinde 2013 yılında tahsil edilecek alacaklar olmasına rağmen 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabının hiç kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 227 Diğer faaliyet alacakları hesabı başlıklı 151/A – (Ek:RG-11/9/2011-28051) Maddesinde aynen:

“ (1) *Diğer faaliyet alacakları hesabı, mahalli idarelere ait maddi duran varlıkların taksitle satılması durumunda ortaya çıkan alacaklardan içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahsili gerekenler ile diğer çeşitli faaliyet alacaklarının izlenmesi için kullanılır.* ”denilmektedir.

Yine bu bağlamda yapılan inceleme, taksitle satılan maddi duran varlıklardan satış bedeli 2014 yılında tahsil edilecek alacaklar bulunmasına rağmen 2013 Yılı Açılış Bilançosunda 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında: 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 38 inci maddesinde; denetim raporlarının kamu idaresinin üst yöneticisi tarafından, raporun alındığı tarihten itibaren otuz gün içinde cevaplandırılacağına hüküm altına alınmasına karşılık Sayıştay Başkanlığı tarafından Erzurum Büyükşehir Belediyesi Yetkili Özel Kalem Müdürü Tayip Çubuklu'ya 29.04.2014 tarihinde tebliğ edilen Erzurum Büyükşehir Belediyesi 2013 yılı Sayıştay Denetim Raporu cevaplandırılmamıştır.

Sonuç olarak: Kurum Rapor cevabını yasal süresi içerisinde göndermemiş olup bulgumuzda belirtildiği üzere;127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabının kullanılması gerekmektedir. Ayrıca hâlihazırdaki uygulama şekliyle söz konusu hususun, belediyenin mali tablolarında önemli bir etkiye sahip olacağı mütalaa edilmektedir.

BULGU 5:

250 Arazi ve Arsalar Hesabı ile 252 Binalar Hesabında kayıtlı tutarlar gerçek durumu yansıtmamaktadır.

Büyükşehir Belediye mülkiyetinde bulunan taşınmazların sayısı Belediye tarafından net olarak bilinmemektedir. Bu durum 250 arsa ve araziler ile 252 binalar hesabı içerisinde yer alan rakamların sadece bilinen taşınmazlar üzerinden kaydedilmesine, dolayısıyla da 250

ve 252 grubu için mali tablolar içerisinde yer alan rakamların gerçek durumu yansıtmamasına sebep olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında: 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 38 inci maddesinde; denetim raporlarının kamu idaresinin üst yöneticisi tarafından, raporun alındığı tarihten itibaren otuz gün içinde cevaplandırılacağına hüküm altına alınmasına karşılık Sayıştay Başkanlığı tarafından Erzurum Büyükşehir Belediyesi Yetkili Özel Kalem Müdürü Tayip Çubuklu'ya 29.04.2014 tarihinde tebliğ edilen Erzurum Büyükşehir Belediyesi 2013 yılı Sayıştay Denetim Raporu cevaplandırılmamıştır.

Sonuç olarak: Kurum Rapor cevabını yasal süresi içerisinde göndermemiş olup bulgumuzda belirtildiği üzere; 250 Arazi ve Arsalar Hesabı ile 252 Binalar Hesabında kayıtlı tutarların gerçek durumu yansıtmamasının sağlanması gerekmektedir. Ayrıca halihazırdaki uygulama şekliyle söz konusu hususun, 250 Arazi ve Arsalar Hesabı ile 252 Binalar hesap alanlarını etkilemek suretiyle belediyenin mali tablolarında önemli bir etkiye sahip olacağı mütalaa edilmektedir.

BULGU 6:

Bazı değer artırıcı harcamaların, ilgili maddi duran varlık hesabının değerine eklenmediği ve amortisman hesaplanmasında dikkate alınmadığı görülmüştür.

Yapılan incelemelerde klima gaz şarjı ve kompresörü satın alınarak klimaların değerinin arttırıldığı, yapılan harcamaların 830.06 Bütçe Giderleri hesaba borç kaydedildiği, 25 grubuna borç kaydının yapılmadığı, bu haliyle ilgili maddi duran varlık hesabında kayıtlı tutarın gerçek değeri yansıtmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında: 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 38 inci maddesinde; denetim raporlarının kamu idaresinin üst yöneticisi tarafından, raporun alındığı tarihten itibaren otuz gün içinde cevaplandırılacağına hüküm altına alınmasına karşılık Sayıştay Başkanlığı tarafından Erzurum Büyükşehir Belediyesi Yetkili Özel Kalem Müdürü Tayip Çubuklu'ya 29.04.2014 tarihinde tebliğ edilen Erzurum Büyükşehir Belediyesi 2013 yılı Sayıştay Denetim Raporu cevaplandırılmamıştır.

Sonuç olarak: Kurum Rapor cevabını yasal süresi içerisinde göndermemiş olup bulgumuzda belirtildiği üzere; tüm değer artırıcı harcamaların, ilgili maddi duran varlık hesabının değerine eklenmesi ve amortisman hesaplanmasında dikkate alınması

gerekmektedir. Ayrıca hâlihazırdaki uygulama şekliyle söz konusu hususun, 25 Grubu hesap alanlarını etkilemek suretiyle belediyenin mali tablolarında önemli bir etkiye sahip olacağı mütalaa edilmektedir.

BULGU 7:

Belediye varlıkları arasında yer alan sınırlı aynı hakların 256.04 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabına kaydedilmesi gerekirken bu konuyla ilgili herhangi bir kayıt yapılmadığı tespit edilmiştir.

10.03.2006 tarih ve 26104 sayılı Resmi Gazete ile yürürlüğe giren Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 256 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabının niteliğini düzenleyen 176'ncı maddesinde aynen; *“Bu hesap, yukarıda belirtilen hesapların hiçbirinin kapsamına girmeyen özellikle kendi bölümlerinde tanımlanamayan diğer maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılır”* denilmektedir.

2006–1 Sayılı Genel Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Detaylı Hesap Planlarına İlişkin Genel Tebliğ ekinde yer alan Detaylı Hesap Planı ortak yardımcı hesaplar tablosunda 256 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabının açıklamasında “

“Bu hesap grubunda yer alan yukarıdaki hesaplarda tanımlanmayan diğer maddi duran varlıklar ile bunlardan muhasebe sistemine dahil edilmiş bulunanların yeniden değerlemeye tabi tutulması sonucunda oluşan değer artış ya da azalış tutarları, bu hesaba kaydedilerek izlenir. Bu hesaba kaydedilerek izlenen diğer maddi duran varlıkların maliyetine üzerine inşa edildiği arsa ve arazilerin bedeli de dahil edilir” denilmekte ve söz konusu hesabın alt kodları aşağıdaki şekilde yer almaktadır;

Tablo-5 256 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı						
256						DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI
256	01					Orta Malları ve Genel Hizmet Alanları
256	02					Ormanlar
256	03					Maden Ocakları
256	04					Sınırlı Aynı Haklar
256	99					Diğer Maddi Duran Varlıklar

Buna kurumların sahip olduğu sınırlı ayni hakların 256 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabının 04 Sınırlı Ayni Haklar alt koduna eklenmesi gerekir.

Sınırlı ayni haklar, 4721 Sayılı Medeni Kanun'un Dördüncü Kitap İkinci Kısımında düzenlenmişlerdir. Sınırlı ayni haklar, sahiplerine mülkiyet hakkından doğan kullanma, yararlanma ve tasarrufta bulunma yetkilerinin hepsinin değil, bunlardan bir veya ikisini, örneğin yalnız kullanma veya yalnız yararlanma yetkilerini veren haklara denilmektedir. Sınırlı ayni haklar, hak sahibine tanıdıkları yetkinin mahiyetine göre irtifak hakları, taşınmaz yükü ve rehin hakları olmak üzere başlıca üç gruba ayrılırlar. Bunlardan irtifak hakları, başkasına ait bir eşyayı kullanma veya ondan yararlanma yetkisini veren ayni haklardır.

İntifa hakkı da Medeni Kanun'un 794'üncü maddesinde düzenlenmiş olup, irtifak haklarından bir tanesidir. Söz konusu maddede; "İntifa hakkı, taşınırlar, taşınmazlar, haklar veya bir malvarlığı üzerinde kurulabilir. Aksine düzenleme olmadıkça bu hak, sahibine, konusu üzerinde tam yararlanma yetkisi sağlar" denilmektedir.

Belediyenin sahip olduğu intifa haklarının muhasebe sisteminde herhangi bir kayıt altına alınmadığı tespit edilmiş olup söz konusu eksiklik nedeniyle kurum bilanço ve mizan cetvelinde yer alan hesaplardan 256 Diğer Maddi Duran Varlıklar hesabında hata meydana gelmiştir.

Belediye üzerinde intifa hakkına örnek olarak, semt garajı arsası üzerinde belediye lehine intifa hakkı tesisini belirtebiliriz.

Kamu idaresi cevabında: 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 38 inci maddesinde; denetim raporlarının kamu idaresinin üst yöneticisi tarafından, raporun alındığı tarihten itibaren otuz gün içinde cevaplandırılacağı hüküm altına alınmasına karşılık Sayıştay Başkanlığı tarafından Erzurum Büyükşehir Belediyesi Yetkili Özel Kalem Müdürü Tayip Çubuklu'ya 29.04.2014 tarihinde tebliğ edilen Erzurum Büyükşehir Belediyesi 2013 yılı Sayıştay Denetim Raporu cevaplandırılmamıştır.

Sonuç olarak: Kurum Rapor cevabını yasal süresi içerisinde göndermemiş olup bulgumuzda belirtildiği üzere; Belediye varlıkları arasında yer alan sınırlı ayni hakların 256.04 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabına kaydedilmesi gerekmektedir.

Ayrıca hâlihazırdaki uygulama şekliyle söz konusu hususun, 256 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı alanını etkilemek suretiyle belediyenin mali tablolarında önemli bir etkiye sahip olacağı mütalaa edilmektedir.

DENETİM GÖRÜŞÜ

Erzurum Büyükşehir Belediyesi'nin 2013 yılına ilişkin mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı 122 ve 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar, 127 ve 227 Faaliyet Alacakları, 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler, 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler, 250 Arazi ve Arsalar, 252 Binalar, 120 ve 220 Gelirlerden Alacaklar, 217 Menkul Varlıklar, 250 Arazi ve Arsalar, 252 Binalar, 256 Diğer Maddi Duran Varlıklar, 260 Haklar, 333 Emanetler hesap alanlarındaki hata ve eksiklikler hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği; gelir, gider ve mallarına ilişkin hesap ve işlemlerinin kanun ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olduğu kanaatine varılmıştır.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1:

372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı ile 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına kaydı gereken konular bulunmasına rağmen söz konusu hesaplar hiç kullanılmamıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı başlıklı 248. Maddesinde aynen:

“(1) Bu hesap, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır.” denilmektedir.

Aynı yönetmeliğin 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı başlıklı 290. Maddesinde aynen:

“(1) Bu hesap, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır.” Denilmektedir.

Bu bağlamda yapılan incelemede, gider karşılıklarının izlenmesi amacıyla kullanılması gereken 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı ile 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabın kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında: 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 38 inci maddesinde; denetim raporlarının kamu idaresinin üst yöneticisi tarafından, raporun alındığı tarihten itibaren otuz gün içinde cevaplandırılacağı hüküm altına alınmasına karşılık Sayıştay Başkanlığı tarafından Erzurum Büyükşehir Belediyesi Yetkili Özel Kalem Müdürü Tayip Çubuklu'ya 29.04.2014 tarihinde tebliğ edilen Erzurum Büyükşehir Belediyesi 2013 yılı Sayıştay Denetim Raporu cevaplandırılmamıştır.

Sonuç olarak: Kurum Rapor cevabını yasal süresi içerisinde göndermemiş olup bulgumuzda belirtildiği üzere; 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı ile 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarının kullanılması gerekmektedir. Ayrıca halihazırdaki uygulama

şekliyle söz konusu hususun, belediyenin mali tablolarında önemli bir etkiye sahip olacağı mütalaa edilmektedir.

BULGU 2:

Belediye tarafından “Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik’in” ilgili pek çok maddesine riayet edilmediği, söz konusu hükümlerin içeriklerinin belediye taşınmazlarına tatbik edilmediği görülmüştür.

İlgili yönetmelikte özetle; Kayıt ve kontrol işlemleri; taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır. Kayıt işlemleri; taşınmaz giriş ve çıkış kayıtlarının tutulması ve ilgili cetvellere kaydedilmesi süreçlerini kapsamaktadır.

Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri ile görevli birim ve personel; a) Kayıtların mevzuata uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını ve bu kayıtlara ilişkin bilgisayar programı, defter ve belgelerin denetime hazır şekilde muhafaza edilmesini sağlamakla, b) Herhangi bir nedenle görevlerinden ayrılmaları durumunda kayıt, defter ve belgelerini devir ve teslim etmek, göreve başladıklarında devir ve teslim almakla, c) Yapılan kayıt ve işlemlerden dolayı harcama yetkililerine karşı sorumlu olup, bu Yönetmelik ve ilgili mevzuatı gereğince harcama yetkilisi adına hazırlayacakları Ek 1’deki kayıt planına göre oluşturulan formları, mali yılı takip eden ay sonuna kadar mali hizmetler birimine göndermekle yükümlüdür.

Kamu idareleri; a) Tapu kütüğünde adlarına tescilli olan ve Ek 1’deki Kayıt Planının “Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar” başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 2’deki ‘Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu’nda, b) Tapu kütüğünde kayıtlı olmayan ve Ek 1’deki Kayıt Planının “Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar” başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 3’teki ‘Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formu’nda, c) Ek 1’deki Kayıt Planının “Orta Malları” başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 4’teki ‘Orta Malları Formu’nda, ç) Ek 1’deki Kayıt Planının “Genel Hizmet Alanları” başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 5’teki ‘Genel Hizmet Alanları Formu’nda, d) Tapu kütüğünde üçüncü kişiler adına tescilli veya diğer kamu idarelerinin yönetiminde olmakla birlikte irtifak hakkı tesisi, tahsis, kiralama, kullanma izni verilmesi gibi yollarla kullanım hakkı kendilerine verilen taşınmazların kaydını Ek 6’daki “Sınırlı Ayni Haklar ile Kişisel

Haklar ve Tahsis Formu'nda", yer alan bilgileri içerecek şekilde bilgisayarda veya deftere yazarak kaydını tutarlar.

Kamu idarelerinin taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince hazırlanan bu formlar taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanmak üzere mali hizmetler birimine gönderilir. Mali hizmetler birimince bu formlar konsolide edilerek bu Yönetmeliğin ekinde bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvelleri oluşturulur. İcmal cetvellerinde, kayıt planında belirtilen unsurların her biri için bir satır ayrılır ve bu taşınmazlara ilişkin adet ve yüzölçümü toplamları belirtilir.

Taşınmazların numaralandırılması için, kamu idarelerince kaydedilen her taşınmaz için daha önce belirlenmiş taşınmaz numarası var ise bu taşınmaz numarası, yoksa kamu idarelerinin belirleyeceği taşınmaz numarası verilir. Dosyalama için, kamu idarelerince bu Yönetmeliğin 7 nci maddesine göre kaydedilen her taşınmaz için taşınmaz ile aynı numarayı taşıyan ve yönetmelikte yer alan belgeleri içeren birer dosya düzenlenir. Cins tashihlerinin yapılması için, kamu idareleri; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde ve kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, tapu kayıtlarında cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar. Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idareye aittir. Ancak cins tashihine ilişkin gerekli belgeler ile buna ilişkin malî yükümlülükler kullanıcılar tarafından karşılanır. Kayıt değişikliği işlemleri için, kadastro, imar, ifraz, tevhid, cins tashihi, yüzölçümü değişikliği, kat mülkiyeti tesisi, kamuya terk gibi nedenlerle taşınmazda meydana gelebilecek değişikliklerde kayıtlar kapatılıp oluşan taşınmazlar esas alınarak yeni kayıt tesis edilir. Terkin, satış, devir gibi mülkiyeti sona erdiren durumlarda sona eriş nedeni açıklanarak kayıt kapatılır. Kayıtların yenilenmesi için, kayıtların yenilenmesi halinde kapatılan kayıtlar da dahil olmak üzere eski kayıtların tamamı yeni kayıtlara işlenir." hükümlerine yer verilmiş olup, belediyemize ait taşınmazların da ilgili yönetmelik çerçevesinde kayıt altına alınması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında: 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 38 inci maddesinde; denetim raporlarının kamu idaresinin üst yöneticisi tarafından, raporun alındığı tarihten itibaren otuz gün içinde cevaplandırılacağı hüküm altına alınmasına karşılık Sayıştay Başkanlığı tarafından Erzurum Büyükşehir Belediyesi Yetkili Özel Kalem Müdürü Tayip Çubuklu'ya 29.04.2014 tarihinde tebliğ edilen Erzurum Büyükşehir Belediyesi 2013 yılı Sayıştay Denetim Raporu cevaplandırılmamıştır.

Sonuç olarak: Kurum Rapor cevabını yasal süresi içerisinde göndermemiş olup bulgumuzda belirtildiği üzere; belediye tarafından “Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik”in tüm maddelerine riayet edilmesinin ve söz konusu hükümlerin içeriklerinin belediye taşınmazlarına uygulanmasının sağlanması gerekmektedir.

BULGU 3:

Bütçe Emanetleri hesap alanının incelenmesinde nakit yetersizliği nedeniyle ödenemeyip bu hesaba alacak kaydedilen işlemlerin muhasebe kaydı tarih sırasına göre değil, belli bir oran dahilinde garameten sıra esas alınmadan alacaklılara ödenmesi yoluna gidildiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin “320 Bütçe Emanetleri Hesabı” Başlıklı 217.maddesinde aynen:

“ Bu hesap, mali yıl içerisinde veya sonunda ödeme emri belgesine bağlandığı halde, nakit yetersizliği veya diğer sebeplerle ilgililerine ödenemeyen tutarların izlenmesi için kullanılır.” Denilmiştir.

Hesabın işleyişi Başlıklı 219. Maddesinde:

“Bütçe emanetleri hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1- Bütçe gideri olarak tahakkuk ettirilen tutarlardan herhangi bir nedenle hak sahiplerine ödenemeyenler bir taraftan bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına ya da söz konusu tutar varlığa dönüştürülecek bir harcama unsuru ise ilgili varlık hesabına borç; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

2- Bir istihkak karşılığı olarak daire mutemetlerine verilen paralardan, mutemetler tarafından, herhangi bir nedenle alacaklısına ödenemeyerek muhasebe birimine iade edilen miktarlar, ilgisine ödenmek üzere bu hesaba alacak, 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabına borç kaydedilir.

3- 15 Aralık -31 Aralık tarihlerine ilişkin hesaplanan işçi ücretleri bu hesaba alacak, 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç kaydedilir.

4- Dönem sonunda bu hesabın zaman aşımı sürelerine göre bölümlenmiş alt hesaplarında kayıtlı tutarlar, zaman aşımı sürelerini güncellemek için bu hesaba alacak ve borç kaydedilir.

b) Borç

1- Bu hesapta kayıtlı tutarlardan nakden veya mahsuben yapılan ödemeler bu hesaba borç, 100-Kasa Hesabı veya 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına ya da ilgili diğer hesaplara alacak kaydedilir.

2- Dönem sonunda bu hesabın zaman aşımı sürelerine göre bölümlenmiş alt hesaplarında kayıtlı tutarlar, zaman aşımı sürelerini güncellemek için, bu hesaba borç ve alacak kaydedilir.

3- Zamanaşımına uğraması veya herhangi bir nedenle gelir kaydedilmesi gereken tutarlar bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak; diğer taraftan 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir.” Denilmiştir.

320 Bütçe Emanetleri Hesabının alacak tarafına yapılan kayıtların nakit yetersizliği veya hak sahibinin müracaat etmemesi nedeniyle ödememe yapılamaması durumunda yapılan kayıtlardan oluştuğu, bunun dışında başka bir kayıt yapılmadığı görülmüştür.

Örneklem yoluyla seçilen ödeme emirlerinde, nakit yetersizliği nedeniyle ödenmeyip bu hesaba alacak kaydedilen işlemelin muhasebe akydı tarih sırasına göre değil, tamamen keyfi bir biçimde alacaklılara ödenmesi yoluna gidildiği tespit edilmiştir. Bu durum mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

Bu hesabın alacağına kaydedilen ve hak sahibince 5 yıl talep edilmeyen bütçe emanetleri, 5 inci yılın sonunda bütçeye gelir kaydedildiği görülmüştür. Dönem sonunda hesabın yardımcı kodlarında zamanaşımı açısından gerekli güncellemeler yapıldığı görülmüştür. (Güncellemelerde yıllara göre n1, n2, n3, n4 şeklinde numaralandırma yapılmaktadır.)

Kamu idaresi cevabında: 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 38 inci maddesinde; denetim raporlarının kamu idaresinin üst yöneticisi tarafından, raporun alındığı tarihten itibaren otuz gün içinde cevaplandırılacağı hüküm altına alınmasına karşılık Sayıştay Başkanlığı tarafından Erzurum Büyükşehir Belediyesi Yetkili Özel Kalem Müdürü Tayip Çubuklu'ya 29.04.2014 tarihinde tebliğ edilen Erzurum Büyükşehir Belediyesi 2013 yılı Sayıştay Denetim Raporu cevaplandırılmamıştır.

Sonuç olarak: Kurum Rapor cevabını yasal süresi içerisinde göndermemiş olup bulgumuzda belirtildiği üzere; idare tarafından daha sonra ödenmek üzere 320 Bütçe Emanetleri hesabına alınan tutarların kayda alınış sırasına göre ödenmesi gerekmektedir.

BULGU 4:

Net Değer hesap alanının incelenmesinde, taşınır ve taşınmazlarda envanter çalışmalarının sağlıklı bir şekilde yapılmadığından, 500 Net Değer hesabına aktarımda gerçekçi bir yaklaşım sergilenmediği ve envanter çalışmalarında yeniden değerlendirme farklarının tespit edilmediğinden, muhtemel söz konusu farkın da ilgili hesaba aktarılmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "500 Net Değer/Sermaye Hesabı Hesabı" Başlıklı 306.maddesinde aynen:

"Bu hesap, hesaplarda kayıtlı varlıklar toplamı ile yabancı kaynaklar, değer hareketleri, yeniden değerlendirme farkları, geçmiş yıllar olumlu-olumsuz faaliyet sonuçları ve dönem faaliyet sonuçları toplamı arasındaki fark; hesaplarda kayıtlı olmayan varlık ve yabancı kaynaklardan kaydi envanteri yapılarak hesaplara alınanlar ile öz kaynaklar ana hesap grubundaki diğer hesaplarda kayıtlı tutarlardan bu hesaba aktarılmasına karar verilenlerin izlenmesi için kullanılır." Denilmiştir.

Aynı yönetmeliğin "Hesabın işleyişi" başlıklı 307.maddesinde aynen:

"Net Değer/Sermaye hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1 - Yönetmeliğin uygulamaya konulduğu tarihte kayıtlı varlıklar toplamının, yabancı kaynaklar toplamından fazla olması durumunda farkı ilk açılış kaydında bu hesaba alacak kaydedilir.

2-Envanteri yapılan varlık karşılıkları bu hesaba alacak, ilgili varlık hesabına borç kaydedilir.

3 - Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabında kayıtlı tutarlardan beş yılı dolduranlar bu hesaba alacak, 570-Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabına borç kaydedilir.

b) Borç

1 - Bu Yönetmeliğin uygulamaya konulduğu tarihte kayıtlı varlıklar toplamının, yabancı kaynaklar toplamından az olması durumunda farkı ilk açılış kaydında bu hesaba borç kaydedilir.

2 - Daha önce kayıtlara alınmamış olan yabancı kaynak tutarları bu hesaba borç, ilgili yabancı kaynak hesabına alacak kaydedilir.

3 - Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabında kayıtlı tutarlardan beş yılı dolduranlar bu hesaba borç, 580- Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabına alacak kaydedilir.” Denilmiştir.

Yapılan incelemede 500 net değer hesabına ilk kaydın 29.6.2007 tarihinde yapıldığı, hesaba yapılan kaydın envanter tespiti ve değerlendirilerek değil, mevcut hesaplar (253,254,255 no’lu hesaplar) aktarılarak gerçekleştirildiği anlaşılmıştır. Söz konusu hesaplardan 500 no’lu hesaba aktarmalar yıllar içerisinde devam etmiştir. Hesabın alacak bakiyesi vererek çalıştığı görülmüştür.

Cari yılda envanter çalışması zimmet listelerinin kontrolü şeklinde yapılmakta, halen kayda alınmayan varlıkların 500 hesabına alınmasına devam edilmektedir.

Beşinci Yıl Sonunda Net Değere Aktarma Kayıtlarının incelenmesinde zaman aşımı ya da hesapların yıllar itibariyle detaylarının izlenebilmesi ve belirli dönemlerin sonunda hesapların başka hesaplara aktarılabilmesi amaçlarıyla 519- Değer Hareketleri Sonuç Hesabı, 522-Yeniden Değerleme Farkları Hesabı, 570- Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı 580- Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabında yıllar itibariyle bölümlenerek izlenen ilgili tutarların, beşinci yılın sonunda 500- Net Değer hesabına aktarılarak kapatılmasına ilişkin muhasebe kaydının doğru yapılıp yapılmadığına bakıldığında 519, 522, 580 no’lu hesapların hiç kullanılmadığı, sadece 570 no’lu hesabın kullanıldığı görülmüştür.

Yıl sonunda 590 dönem olumlu faaliyet sonucu hesabındaki tutarın 570 no’lu hesaba aktarılarak kapatıldığı anlaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabında: 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 38 inci maddesinde; denetim raporlarının kamu idaresinin üst yöneticisi tarafından, raporun alındığı tarihten itibaren otuz gün içinde cevaplandırılacağı hüküm altına alınmasına karşılık Sayıştay Başkanlığı tarafından Erzurum Büyükşehir Belediyesi Yetkili Özel Kalem Müdürü Tayip Çubuklu'ya 29.04.2014 tarihinde tebliğ edilen Erzurum Büyükşehir Belediyesi 2013 yılı Sayıştay Denetim Raporu cevaplandırılmamıştır.

Sonuç olarak: Kurum Rapor cevabını yasal süresi içerisinde göndermemiş olup bulgumuzda belirtildiği üzere; taşınır ve taşınmazlarda envanter çalışmalarının sağlıklı bir şekilde yapılarak, 500 Net Değer hesabına aktarımda gerçekçi bir yaklaşım sergilenmesi ve envanter çalışmalarında yeniden değerlendirme farklarının tespit edilerek muhtemel söz konusu farkın da ilgili hesaba aktarılması gerekmektedir. Ayrıca halihazırdaki uygulama şekliyle söz konusu hususun, 500 Net Değer hesabı alanını etkilemek suretiyle belediyenin mali tablolarında önemli bir etkiye sahip olacağı mütalaa edilmektedir.

BULGU 5:

Toplu ulaşım bilet bedelleri ortak banka hesabı yerine şirket hesabında toplanmakta, Belediye kendi hesabına yatması gereken toplu ulaşım bilet bedellerinin kontrolünü yapamamaktadır.

Erzurum Büyükşehir Belediyesi, Elektronik Ücret Toplama ve Uydu Takip Sistemi Kurulumu işine ilişkin olarak, 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 37.maddesine göre Kapalı Teklif usulü ile ihaleye çıkmıştır.Söz konusu işe ilişkin olarak ihale üzerinde kalan Asis Elektronik ve Bilişim Sistemleri A.Ş ile 20.02.2013 Tarihinde sözleşme imzalanmıştır. Elektronik Ücret Toplama ve Uydu Takip Sistemi Kurulumu işine ilişkin ihale dokümanının eki **İdare ve İşletme Şartnamesi'nin** (Erzurum Büyükşehir Belediyesi Otobüsleri, Özel Halk Otobüsleri, M Plakalı Hat Minibüsleri ile K Plakalı Araçlarda Elektronik Ücret Toplama ve Araç Takip Sistemleri İhale İdare ve İşletme Şartnamesi) **Genel Hükümler** Başlıklı Kısımının 17. Maddesinde aynen:

“ İşleticiler ve firma, Büyükşehir Belediyesine yapmaları gerekli olan (ceza, imtiyaz, vize vb) ödemeleri sistem üzerinden Belediyenin yazılı talimatları doğrultusunda firma kesintiyi uygulayıp belirlenen tarihlerde Belediye hesabına aktaracaktır. İşleticilere ait olan hak ediş, aidat, imtiyaz ücretleri, ruhsat vizesi, uygunluk belgesi ücreti vb. kesintiler ise Belediyenin onayı (Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı) doğrultusunda firma kesinti yaparak ilgili hesaba aktaracaktır. Bankada açılacak **ortak hesap sisteminde** çalışan tüm işleticilerin temsilcilerinin adına (Belediye, firma dernek ve oda vb) açılacaktır. Firma hak sahiplerinin günlük hak edişlerini ilgili kesintileri yaptıktan sonra **idarenin onayını müteakiben** ilgili hesaplara aktarımını yapacaktır.” Denilmiştir.

Aynı şartnamenin 19.maddesinde araç hak ediş ödeme tarihlerinin **belediyenin oluşturacağı komisyon (Belediye, işletmeci ve firma) tarafından** belirleneceği belirtilmiştir.Elektronik Ücret Toplama ve Uydu Takip Sistemi Kurulumu işine ilişkin ihale dokümanının eki Teknik Şartnamesinin (Toplu Taşıma Elektronik Ücretlendirme ve Güzergâh Takip Sistemi Kurulması ve işletilmesi İşi

Teknik Şartnamesi) , Yazılım Başlıklı Kısmın “ 5. Gelir Paylaşımı ve Banka Sistemi Yazılımı ” bölümünde,“Sisteme ait tüm gelirleri İdare her an kontrol edebilecektir” Denilmiştir.

Elektronik Ücret Toplama ve Uydu Takip Sistemi Kurulumu işine ilişkin **İdare ve İşletme Şartnamesi ile** Teknik Şartnamede, sisteme ait tüm gelirlerin Erzurum Büyükşehir Belediyesi tarafından her an kontrol edileceği, paraların ortak bir hesapta toplanacağı, belediye payının belediye talimatı doğrultusunda sistemi kuran Asis Elektronik ve Bilişim Sistemleri A.Ş tarafından kesilip belediye hesabına aktarılacağı, işleticilere ait hak ediş ödeme tarihlerinin belediyenin oluşturacağı komisyon (Belediye, işletmeci ve firma) tarafından belirleneceği, işleticilerin hak edişlerinden kesintilerin belediye onayıyla yapılacağı, kesinti yapıldıktan sonra kalan tutarın belediye onayıyla ilgili işletici hesaplarına aktarılacağı belirtilmektedir.

Yapılan denetimlerde sisteme ait gelirlerin Erzurum Büyükşehir Belediyesi tarafından kontrol edilemediği, paraların ortak hesap yerine Asis Elektronik ve Bilişim Sistemleri A.Ş hesabında toplandığı, hak edişlerin ve kesintilerin Asis Elektronik ve Bilişim Sistemleri A.Ş tarafından düzenlenip belediye hesabı ile işletici hesaplarına günlük olarak yatırıldığı, Erzurum Büyükşehir Belediyesi'nin firmanın yatırdığı tutarı doğru kabul edip muhasebeleştirdiği, belediyenin kendi hesabına yatması gereken tutarı hesaplayamadığı tespit edilmiştir. Diğer bir ifade ile elektronik ücret toplama işinde yatırılan paraların kontrolü Belediye tarafından yapılamamakta ,belediye gelirleri açısından risk oluşturmaktadır.

Erzurum Büyükşehir Belediyesi ile Asis Elektronik ve Bilişim Sistemleri A.Ş tarafından karşılıklı imzalanan sözleşmede işletici firmaları ilgilendiren hükümler de yer almaktadır. Bahse konu sözleşme işleticileri firmalar tarafından imzalanmamıştır.

Kamu idaresi cevabında: 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 38 inci maddesinde; denetim raporlarının kamu idaresinin üst yöneticisi tarafından, raporun alındığı tarihten itibaren otuz gün içinde cevaplandırılacağı hüküm altına alınmasına karşılık Sayıştay Başkanlığı tarafından Erzurum Büyükşehir Belediyesi Yetkili Özel Kalem Müdürü Tayip Çubuklu'ya 29.04.2014 tarihinde tebliğ edilen Erzurum Büyükşehir Belediyesi 2013 yılı Sayıştay Denetim Raporu cevaplandırılmamıştır.

Sonuç olarak: Kurum Rapor cevabını yasal süresi içerisinde göndermemiş olup bulgumuzda belirtildiği üzere; söz konusu hatalı uygulamaya son verilmesi gerekmektedir.

BULGU 6:

Teknik alt yapı bedellerinin tahakkuk ve tahsil edilmediği tespit edilmiştir.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun "Geliştirme Alanlarında Yapı Ruhsatı" başlıklı 23 üncü maddesinde;

"İskan hudutları içinde olup da, imar planında beldenin inkişafına ayrılmış bulunan sahalarda her ne şekilde olursa olsun, yapı izni verilebilmesi için;

a) Bu sahaların imar planı esaslarına ve yönetmelik hükümlerine uygun olarak parselasyon planlarının belediye encümeni veya il idare kurulunca tasdik edilmiş bulunması,

b) Plana ve bulunduğu bölgenin şartlarına göre yollarının, pis ve içme suyu şebekeleri gibi teknik alt yapısının yapılmış olması,

Şarttır.

Ancak, bunlardan parselasyon planları tasdik edilmiş olmakla beraber yolu, pis ve içme suyu şebekeleri gibi teknik alt yapısı henüz yapılmamış olan yerlerde, ilgili idarenin izni halinde ve ilgili idarece hazırlanacak projeye uygun olarak yaptırılana veya parselleri hizasına rastlayan ve yönetmelikte belirtildiği şekilde hissesine düşen teknik alt yapı bedelini % 25 peşin ödeyip geri kalan % 75 ini alt yapı hizmetinin ilgili idaresince tamamlanacağı tarihten en geç altı ay içinde ödemeyi taahhüt edenlere de yapı ruhsatı verilir. Kanalizasyon tesisinin yapı bitirilip kullanılmaya başlanacağı tarihe kadar yapılmaması halinde, fosseptik veya benzeri geçici bir tesis yaptırılması yoluna gidilir. Bu yapılmadığı takdirde yapıya kullanma izni verilemez. Ana tesis yapıldığında yapı sahibi veya sahipleri lağım ayaklarını bu tesise bağlamaya mecburdurlar.

Toplu mesken alanlarında, ilgili şahıs veya kurumlarca ilgili idarenin izni ile bütünü inşa ve ikmal edilen teknik altyapının iki tarafındaki diğer parsellerin sahiplerinden, kendi parsellerine isabet eden bedel alınmadıkça, kendilerine yapı ruhsatı verilmez.

Toplu mesken alanlarında altyapı tesisleri belediyelerce onaylı projesine göre ilgili şahıs veya kurumlarınca yapılmışsa belediyece altyapı hizmetleri nedeniyle hiçbir bedel alınmaz.

Alınan bu paralar teknik altyapıyı yaptırılana veya bu meblağı önceden ilgili idareye ödeyenlere aynen geri verilir.

Şu kadar ki, bir yolun iki tarafındaki parsel sahipleri bahis konusu yol bedellerini ve bir kanalizasyon şebekesinden istifade eden veya etmesi gereken parsel sahipleri teknik altyapı bedellerini ilgili idareye vermedikçe ilgili idarenin bu tesisleri inşa ve ikmali mecburiyeti yoktur.

Mevcut binalarda esaslı değişiklikler ve ilaveler yapılması da bu madde hükümlerine bağlı olmakla beraber, bunların tamirleri için yukarıdaki şartlar aranmaz.

Bu maddenin tatbikinde 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri tatbik olunur. Tatbikatla ilgili diğer hususlar imar yönetmeliğinde belirtilir. İmar planları ilke kararları ile yoğunluk ve yapı düzeninde düzeltme ve yenileme getirilen yerleşik alanlardaki uygulamada mevcut şehirsal teknik ve sosyal altyapının tevsii ya da yenilenmesi gereken durumlarda, şehirsal hizmetlerin yerine getirilmesi ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen katılma payları bu hizmetlerden yararlanacak arsa, yapı ya da bina sahiplerinden usulünce alınır.

İmar planlarında meskün saha olarak belirtilen yerlerde ise, gayrimenkul sahiplerince pis su mecralarının, yapının bulunduğu sokaktaki lağım şebekesine veya varsa umumi fosseptiğe bağlanması, lağım şebekesi veya umumi fosseptik olmayan yerlerde mahalli ihtiyaç ve vesaitte göre ilgili idarece verilecek esaslar dahilinde gayrimenkulün içinde, lüzumlu tesisatın yapılması mecburidir. Bu bağlantılar mal sahibi tarafından ilgili idarece yapılacak tebligatla verilecek müddet zarfında yaptırılmadığı takdirde ilgili idare tarafından yıktırılır.” denilmektedir.

Bu hüküm uyarınca; belediyelerce parselasyon planları tasdik edilmiş olmakla beraber yolu, pis ve içme suyu şebekeleri gibi teknik alt yapısı henüz yapılmamış olan yerlerde, yapı ruhsatı talep edenlerden; parselleri hizasına rastlayan ve yönetmelikte belirtildiği şekilde hissesine düşen teknik alt yapı bedellerinin alınması gerekmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesinde;

“... ”

i)Kamu geliri: Kanunlarına dayanılarak toplanan vergi, resim, harç, fon kesintisi, pay veya benzeri gelirler, faiz, zam ve ceza gelirleri, taşınır ve taşınmazlardan elde edilen her türlü gelirler ile hizmet karşılığı elde edilen gelirler, borçlanma araçlarının primli satışı suretiyle elde edilen gelirler, sosyal güvenlik primi kesintileri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirleri,

...”

“Hesap Verme Sorumluluğu” başlıklı 8 inci maddesinde;

“Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması

için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.”

“Kamu Zararı” başlıklı 71 inci maddesinde;

“Kamu zararı; kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunmasıdır.”

Hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümler uyarınca; kanunlarına dayanılarak toplanan vergi, resim, harç, fon kesintisi, pay veya benzeri gelirler, kamu gelirini oluşturarak kamu kaynağı içerisinde yer almaktadır. Kamu kaynağında artışa engel ya da azalışa neden olunması ise; kamu zararını oluşturmakta ve hesap verme sorumluluğu kapsamında yer almaktadır.

2013 mali yılı hesap ve işlemlerinin incelenmesi sonucunda; 2013 yılı ve öncesinde yıllar itibari ile 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 23 üncü maddesinde belirtilen teknik alt yapı bedellerinin tahakkukunun ve tahsilinin yapılmadığı görülmüştür. Parselasyon planları tasdik edilmiş olmakla beraber yolu, pis ve içme suyu şebekeleri gibi teknik alt yapısı henüz yapılmamış olan yerlerde, yapı ruhsatı talep edenlerden; parselleri hizasına rastlayan ve yönetmelikte belirtildiği şekilde hissesine düşen teknik alt yapı bedellerinin tahakkukunun ve tahsilatının yapılmaması 3194 sayılı İmar Kanunu ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında: 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 38 inci maddesinde; denetim raporlarının kamu idaresinin üst yöneticisi tarafından, raporun alındığı tarihten itibaren otuz gün içinde cevaplandırılacağı hüküm altına alınmasına karşılık Sayıştay Başkanlığı tarafından Erzurum Büyükşehir Belediyesi Yetkili Özel Kalem Müdürü Tayip Çubuklu'ya 29.04.2014 tarihinde tebliğ edilen Erzurum Büyükşehir Belediyesi 2013 yılı Sayıştay Denetim Raporu cevaplandırılmamıştır.

Sonuç olarak: Kurum Rapor cevabını yasal süresi içerisinde göndermemiş olup bulgumuzda belirtildiği üzere; teknik alt yapı bedellerinin tahakkuk ve tahsilinin sağlanması gerekmektedir. Ayrıca hâlihazırdaki uygulama şekliyle söz konusu hususun, gelirler hesap alanını etkilemek suretiyle belediyenin mali tablolarında önemli bir etkiye sahip olacağı mütalaa edilmektedir.

EKLER**EK-1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI**

Tablo 1: Bilanço

ERZURUM BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ BİLANÇOSU (AKTİF KISMI)				
	HESAP ADI	2011 Yılı	2012 Yılı	Cari Yıl (2013)
1	DÖNEN VARLIKLAR	21.020.509,40	21.405.170,25	14.607.695,37
10	HAZIR DEĞERLER	9.738.389,11	8.874.512,88	2.701.689,36
102	BANKA HESABI	9.492.469,38	8.005.941,79	2.527.959,35
103	VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0,00	-4.373,34	0,00
104	PROJE ÖZEL HESABI	46.982,83	419.870,58	29.483,07
109	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	198.936,90	453.073,85	144.246,94
12	FAALİYET ALACAKLARI	3.837.749,67	3.888.661,93	4.028.562,03
121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	3.833.903,67	3.871.870,93	3.993.771,03
126	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	3.846,00	16.791,00	34.791,00
14	DİĞER ALACAKLAR	206.299,59	156.991,09	114.981,39
140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	206.299,59	156.991,09	114.981,39
15	STOKLAR	1.270.254,03	1.115.912,30	1.075.914,40
150	İLK MADDE VE MALZEME HESABI	1.270.254,03	1.115.912,30	1.075.914,40
16	ÖN ÖDEMELER	5.967.817,00	7.075.817,00	5.860.981,45
161	PERSONEL AVANSLARI HESABI	0,00	0,00	389.664,45
162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	5.967.817,00	7.075.817,00	5.471.317,00
19	DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	0,00	293.275,05	825.566,74
190	DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	0,00	293.275,05	825.566,74
2	DURAN VARLIKLAR	99.424.536,82	139.971.489,27	126.434.094,14

24	MALİ DURAN VARLIKLAR	0,00	0,00	10.827.862,60
240	MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	0,00	0,00	1.117.162,60
241	MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	0,00	0,00	9.710.700,00
25	MADDİ DURAN VARLIKLAR	99.424.536,82	139.971.489,27	115.570.996,77
250	ARAZİ VE ARSALAR HESABI	63.771.464,81	81.541.536,13	98.058.252,92
251	YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	25.426.675,52	32.276.844,83	52.409.773,70
252	BİNALAR HESABI	13.876.545,86	39.765.746,27	57.957.512,48
253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	3.591.041,90	3.615.499,28	4.065.300,77
254	TAŞITLAR HESABI	6.832.441,72	12.728.894,60	20.060.347,23
255	DEMİRBAŞLAR HESABI	2.587.552,75	2.795.520,82	3.577.776,00
256	DIĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	62.592,32	62.592,32	0,00
257	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-29.118.431,37	-32.815.144,98	-120.557.966,33
258	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	12.394.653,31	0,00	0,00
26	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00	0,00	35.232,50
260	HAKLAR HESABI	0,00	0,00	999.903,40
264	ÖZEL MALİYETLER HESABI	0,00	0,00	35.252,50
268	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	0,00	0,00	-999.923,40
29	DIĞER DURAN VARLIKLAR	0,00	0,00	2,27
294	ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	0,00	0,00	58.740,67
299	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	0,00	0,00	-58.738,40
	AKTİF TOPLAMI	120.445.046,22	161.376.659,52	141.041.789,51
9	NAZİM HESAPLAR	10.929.302,30	43.150.741,21	38.707.381,65
90	ÖDENEK HESAPLARI	0,00	-4.408,76	0,00
900	GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	0,00	-4.408,76	0,00
91	NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI	906.921,00	4.780.155,73	6.797.842,66
910	TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	906.921,00	4.780.155,73	6.797.842,66

92	TAAHHÜT HESAPLARI	10.022.381,30	38.374.994,24	31.909.538,99
920	GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	10.022.381,30	38.374.994,24	31.909.538,99
	GENEL TOPLAM	131.374.348,52	204.527.400,73	179.749.171,16

ERZURUM BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ BİLANÇOSU(PASİF KISMI)				
	HESAP ADI	2011 Yılı	2012 Yılı	Cari Yıl (2013)
3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	14.157.981,26	28.875.559,21	27.839.530,61
30	KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	0,00	0,00	4.461.204,08
303	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	0,00	0,00	4.461.204,08
32	FAALİYET BORÇLARI	3.361.461,04	14.037.461,09	15.344.193,20
320	BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	3.361.461,04	14.037.461,09	15.344.193,20
33	EMANET YABANCI KAYNAKLAR	9.357.018,03	12.869.512,07	6.602.502,52
330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	2.387.538,14	4.390.589,49	4.250.792,31
333	EMANETLER HESABI	6.969.479,89	8.478.922,58	2.351.710,21
36	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	1.439.502,19	1.968.586,05	1.431.630,81
360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	743.637,05	1.305.055,52	744.001,16
361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	628.761,06	599.081,42	644.462,10
362	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	67.104,08	64.449,11	43.167,55
4	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	2.901.890,73	14.743.242,07	23.729.978,65
40	UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	2.901.890,73	14.743.242,07	23.729.978,65

400	BANKA KREDİLERİ HESABI	2.901.890,73	14.743.242,07	23.729.978,65
5	ÖZ KAYNAKLAR	103.385.174,23	117.758.530,76	89.472.280,25
50	NET DEĞER	69.039.463,80	69.039.463,80	58.279.118,07
500	NET DEĞER HESABI	69.039.463,80	69.039.463,80	58.279.118,07
52	YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI	2.233.928,37	2.233.928,37	2.233.928,37
522	YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI HESABI	2.233.928,37	2.233.928,37	2.233.928,37
57	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	23.778.774,63	50.703.985,83	65.077.342,36
570	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	23.778.774,63	50.703.985,83	65.077.342,36
58	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-18.592.203,77	-18.592.203,77	0,00
580	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	-18.592.203,77	-18.592.203,77	0,00
59	DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	26.925.211,20	14.373.356,53	-36.118.108,55
590	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	26.925.211,20	14.373.356,53	0,00
591	DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	0,00	0,00	-36.118.108,55
	PASİF TOPLAMI	120.445.046,22	161.377.332,04	141.041.789,51
9	NAZİM HESAPLAR	10.929.302,30	43.155.149,97	38.707.381,65
91	NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI	906.921,00	4.780.155,73	6.797.842,66
911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	906.921,00	4.780.155,73	6.797.842,66
92	TAAHHÜT HESAPLARI	10.022.381,30	38.374.994,24	31.909.538,99
921	GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	10.022.381,30	38.374.994,24	31.909.538,99
	GENEL TOPLAM	131.374.348,52	204.532.482,01	179.749.171,16

Tablo 2: Bütçe Gelirleri Tablosu

BÜTÇE GELİRLERİ TABLOSU (EKONOMİK SINIFLANDIRMA 1.DÜZEY)					
HesNo	Kod	Bütçe Gelirinin Türü	2011 Yılı	2012 Yılı	Cari Yıl (2013)
800	01	Vergi Gelirleri	1.878.272,33	1.435.728,17	1.155.223,26
800	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	37.364.458,09	22.522.478,46	14.356.867,51
800	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	0,00	2.277.479,53	14.678.171,31
800	05	Diğer Gelirler	64.362.378,29	73.380.157,37	85.109.776,05
800	06	Sermaye Gelirleri	0,00	0,00	16.432.531,78
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI (A)			103.605.108,71	99.615.843,53	131.732.569,91
BÜTÇE GELİRLERİNDEN İADELER					
810	01	Vergi Gelirleri	190,00	1.260,27	314,50
810	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	113.911,18	187.297,00	8.363,81
810	05	Diğer Gelirler	1.672,00	81.716,54	3.919,75
810	06	Sermaye Gelirleri	0,00	0,00	813.036,37
BÜTÇE GEL. RET VE İADELER TOPLAMI (B)			115.773,18	270.273,81	825.634,43
NET BÜTÇE GELİRLERİ (A-B)			103.489.335,53	99.345.569,72	130.906.935,48

Tablo 3: Bütçe Giderleri Tablosu

BÜTÇE GİDERLERİ (EKONOMİK SINIFLANDIRMA 1.DÜZEY)										
	Hesap Adı	Geçen Yııldan Devrede n Ödenek	Bütçe ile Verilen Ödenek	Ek Ödenek	Aktarmayla		Net Bütçe Ödeneği Toplamı	Bütçe Gideri Toplamı	İptal Edilen Ödenek Toplamı	Devr eden Öden ek
					Eklene n (+)	Düşülen (-)				
01	Personel Giderleri	0,00	28.548.040,00	0,00	903.515,49	0,00	29.451.555,49	22.207.465,24	7.244.090,25	0,00
02	Sosyal Güvenlik	0,00	4.654.000,00	0,00	84.097,03	0,00	4.738.097,03	3.974.669,20	763.427,83	0,00
03	Mal ve Hizmet Alımları	0,00	61.402.460,00	0,00	13.924.727,34	7.009.000,00	68.318.187,34	49.450.710,21	18.867.477,13	0,00
04	Faiz Giderleri	0,00	2.010.000,00	0,00	0,00	0,00	2.010.000,00	1.627.151,90	382.848,10	0,00
05	Cari Transferler	0,00	7.574.500,00	363.446,68	902.746,82	149.000,00	8.691.693,50	3.446.979,53	5.244.713,97	0,00
06	Sermaye Giderleri	0,00	105.496.000,00	0,00	21.667.808,11	21.270.000,00	105.893.808,11	62.208.429,23	43.685.378,88	0,00
07	Sermaye Transferleri	0,00	3.000.000,00	0,00	345.645,78	0,00	3.345.645,78	2.845.645,78	500.000,00	0,00
09	Yedek Ödenekler	0,00	17.315.000,00	0,00	0,00	9.400.540,57	7.914.459,43	0,00	7.914.459,43	0,00
	Genel Toplam	0,00	230.000.000,00	363.446,68	37.828.540,57	37.828.540,57	230.363.446,68	145.761.051,09	84.602.395,59	0,00

Tablo 4: Faaliyet Gelirleri Tablosu

FAALİYET GELİRLERİ TABLOSU					
Hesap Kodu	1.Düzye	GELİRİN TÜRÜ	2011 yılı	2012 yılı	Cari Yıl (2013)
600	1	VERGİ GELİRLERİ	2.280.861,11	1.336.883,60	1.152.461,08
600	3	TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	38.812.142,17	22.693.146,78	14.592.190,20
600	4	ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	431.740,27	2.277.479,53	14.678.171,31
600	5	DİĞER GELİRLER	64.481.862,56	73.346.300,88	101.555.742,88
GENEL TOPLAM			106.006.606,11	99.653.810,79	131.978.565,47

Tablo 5: Faaliyet Giderleri Tablosu

FAALİYET GİDERLERİ TABLOSU					
Hesap Kodu	1.Düzye	GİDERİN TÜRÜ	2011 Yılı	2012 Yılı	Cari Yıl (2013)
630	1	PERSONEL GİDERLERİ	21.812.133,89	21.445.841,07	22.207.903,16
630	2	SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ	4.110.097,90	3.801.206,67	3.973.609,00
630	3	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	43.057.564,06	54.887.254,84	138.231.785,55

630	4	FAİZ GİDERLERİ	263.174,11	1.135.727,44	1.627.151,90
630	5	CARİ TRANSFERLER	3.775.104,96	1.638.217,49	1.180.170,37
630	6	SERMAYE GİDERLERİ	0,00	1.805.588,54	119.408,26
630	7	SERMAYE TRANSFERLERİ	6.063.319,99	566.618,21	756.645,78
GENEL TOPLAM			79.081.394,91	85.280.454,26	168.096.674,02

FAALİYET SONUCU TABLOSU

FAALİYET GELİRLERİ	131.978.565,47
FAALİYET GİDERLERİ	168.096.674,02
FAALİYET SONUCU	-36.118.108,55

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06100 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>